

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/277/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512223663
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1512223663.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35807598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava Grösslingova č. 4, IČO : 36864421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody vo výške 175,-€ a nemajetkovej ujmy vo výške 885,12€, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22.apríla 2015, č.k. 6 C 148/2012-96, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.
Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 175,-€ a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 885,12€, z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava V v exekučnom konaní a rozhodol, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Vo svojom rozhodnutí uviedol, že vec prejednal v neprítomnosti účastníkov ktorí sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili, avšak odročenie pojednávania nežiadali, Súd v predmetnej veci zamietol procesný návrh navrhovateľa na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Ústavnom súde SR z dôvodu podanej sťažnosti navrhovateľom. O odvolaní navrhovateľa rozhodol Krajský súd v Bratislave a uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Navrhovateľ podal opätovne návrh na prerušenie konania dňa 16.04.2015 a to z rovnakých dôvodov ako už bolo právoplatne rozhodnuté, preto súd na jeho podanie neprihliadol. Navrhovateľ k žiadosti o prerušenie konania priložil kópiu sťažnosti adresovanú Ústavnému súdu SR, ktorá nie je datovaná a nie je ani opatrená prezenčnou pečiatkou Ústavného súdu SR a ani zo žiadnych dokladov nevyplýva, že by bola Ústavnému súdu doručená. Okrem toho ústavný súd v prejednávanych veciach rozhodol, sťažnosti pre nedostatok právomoci odmietol, t.j. odpadol aj dôvod uvádzaný samotným navrhovateľom na prerušenie konania. Prvostupňový súd ďalej pri posudzovaní pri posudzovaní oprávnenosti námietky premlčania žalovaného nároku, vznesenej odporcom, s poukazom na ustanovenia § 1 písm. a/, § 19 ods. 1,2,3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dospel k záveru, že námietka premlčania nie je opodstatnená, keď zo spisu súdu sp. zn. 36Er 612/2007 vyplýva, že návrh na zmenu exekútora navrhovateľ doručil súdu dňa 25.01.2010, súd vo veci rozhodol dňa 17.05.2011, uznesením č.k. 36Er 612/2004-16, právoplatným dňa 11.08.2011, ktorým návrhu oprávneného vyhovel. Súd ustálil, že o tvrdenej škode sa navrhovateľ fakticky dozvedel doručením uvedeného uznesenia, ktoré vtedajší právny zástupca navrhovateľa osobne prevzal dňa 02.06.2011, v uvedený deň mal teda reálnu vedomosť o tom, že mu mala vznikla škoda a kto škodu spôsobil. Právo na náhradu škody teda navrhovateľ mohol prvýkrát uplatniť na súde 03.06.2011,

trojročná premlčacia lehota by uplynula dňa 03.06.2014. Keďže žalobný návrh bol podaný dňa 27.9.2012, navrhovateľ dodržal zákonnú trojročnú lehodu, námietka premlčania je neopodstatnená.

Po právnej stránke prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1,2, § 4 ods. 1, § 9 ods. 1,2, 4, § 15 ods. 1,2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 2,3,4, § 25 ods. 1 citovaného zákona č. 514/2003 Z.z. a to v znení účinnom do 31.12.2012 ako aj v znení účinnom od 1.1.2013, keď uviedol, že podaniu žaloby na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu v zmysle uvedených ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. musí predchádzať prerokovanie nároku na príslušnom orgáne na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku, a až v prípade neuspokojenia nároku alebo jeho časti týmto orgánom v lehote šiestich mesiacov od doručenia žiadosti, sa môže poškodený domáhať svojho nároku na náhradu škody súdnou cestou. V danom prípade prvostupňový súd nemal za preukázané, že navrhovateľ skutočne podal na príslušný orgán - Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu, ktorý preukázateľne nevydal rozhodnutie o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30- dňovej lehote. Podľa vyjadrenia odporcu dňa 23.4.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak obdržanie žiadosti týkajúcej sa prejednávanej veci odporca nepotvrdil, navrhovateľ v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že konkrétna žiadosť ním bola odporcovi doručená a zaevidovaná. Možno len vychádzať z predpokladu, že v množstve žiadostí sa nachádzala aj predmetná žiadosť, relevantný doklad o podaní však nebol súdu predložený, preto súd dospel k záveru, že podmienka na súdne konanie nebola splnená. Vzhľadom na uvedené nemal prvostupňový súd za preukázaný ani rozsah nároku, ktorý mal byť predbežne prerokovaný, rovnako ani stanovisko ministerstva k žiadosti poškodeného. V neposlednom rade treba poukázať na skutočnosť, že prvé žiadosti o prerokovanie odporca prevzal 23.4.2012 a žalobný návrh navrhovateľ podal na súde 27.9.2012, teda pred uplynutím šesť mesačnej lehoty, počas ktorej zo zákona ministerstvo malo uspokojiť nárok poškodeného na náhradu škody, žaloba aj v prípade preukázania podania žiadosti, bola podaná predčasne.

Prvostupňový súd poukázal nato, že navrhovateľ sa nepochybné domáha nároku na náhradu škody poukazujúc na nesprávny úradný postup súdu, ktorým mu mala byť spôsobená škoda, keď na daný právny vzťah súd primárne aplikoval zákon č. 514/2003 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2004, nakoľko k nesprávnemu úradnému postupu a prietahom v konaní malo dôjsť po účinnosti uvedeného zákona. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je osobitným druhom zodpovednosti a je zodpovednosťou objektívnou, vzniká za splnenia všetkých zákonných podmienok vzniku tejto zodpovednosti, ktoré musia byť splnené kumulatívne a ktorými sú 1./ porušenie právnej povinnosti orgánom verejnej moci, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí alebo nesprávnom úradnom postupe, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj nečinnosť, prietahy /§3 ods. 1 písm. a/,b/, §5 ods. 1, §6, §9 ods. 1,2 zákona č. 514/2003 Z.z./; 2./ vznik a existencia škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom /§3 ods. 1, §17 ods. 1,2,3,4, §18 zákona č. 514/2003 Z.z. a všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka/; 3./ príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá porušením povinnosti vznikla.

Z pripojeného súdneho spisu sp. zn. 36Er 612/2007 je nepochybné, že súd o návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora rozhodol po zákonom stanovenej lehote. Prvostupňový súd sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľa, že súd porušil svoje zákonné povinnosti nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v nečinnosti, resp. prietahoch v konaní tým, že o zmene exekútora rozhodol po 30-dňovej lehote, nakoľko nie každý prietah v konaní možno vyhodnotiť ako prietah zbytočný /čl.48 ods. 2 prvá veta Ústavy SR/. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, pri posudzovaní, či prietah v konaní bol alebo nebol zbytočný, sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Na priznanie oprávnenosti nároku poškodeného za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom nečinnosťou súdu, musí ísť o taký významný prietah, ktorý možno kvalifikovať ako neefektívny postup súdu a zbytočný prietah. Rozhodujúcimi faktormi pre takého posúdenie sú nielen obtiažnosť prejednávanej veci a súčinnosť účastníkov, ale v neposlednom rade aj stav konkrétneho súdneho oddelenia, ako počet vecí a preťaženosť sudcu, ktorý nepochybné má vplyv na rýchlosť konania súdu. Navrhovateľ ako poškodený mal postupovať v zmysle zásady *vigilantibus iura* /každý nech si stráži svoje právo/, mal možnosť už v exekučnom konaní poukázať na nečinnosť súdu formou sťažnosti adresovanej predsedovi súdu, ktorý po prešetrení sťažnosti mohol konštatovať, že sťažnosť je oprávnená a došlo k zbytočnému prietahu v danom exekučnom konaní. Keďže sa tak nestalo a k posúdeniu, či v danom prípade existovali faktory, pre ktoré súd v exekučnom konaní nerozhodol v zákonnej lehote, nemožno nesplnenie zákonnej lehoty vyhlásiť za zbytočný prietah spôsobilý porušenie ústavného práva navrhovateľa, v dôsledku ktorého mala navrhovateľovi vzniknúť škoda.

Prvostupňový súd mal ďalej zato, že konaní navrhovateľ nepreukázal ani splnenie druhej podmienky vyžadovanej zákonom pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, a to vznik samotnej škody ako majetkovej ujmy. Vyúčtované režijné náklady navrhovateľa nemôžu byť považované za faktickú škodu, nakoľko sa jedná o náklady vynaložené na celkovú podnikateľskú činnosť navrhovateľa v súvislosti s realizovaním predmetu jeho obchodnej činnosti. Podnikateľský subjekt znáša aj podnikateľské riziko prípadného ekonomického neúspechu obchodných prípadov, administratívne náklady s tým súvisiace nezakladajú nárok na náhradu škody zodpovedajúcu svojou výškou výške vynaložených nákladov. Prvostupňový súd neprijal tvrdenie navrhovateľa týkajúce sa výšky majetkovej ujmy, samotné tvrdenie bez relevantného dôkazného preukázania, nie je postačujúce. Keďže nebol preukázaný vznik škody, nemohla byť rovnako preukázaná ani príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá porušením povinnosti vznikla. Na základe vyššie uvedených skutočností prvostupňový súd nezobral do úvahy ani znalecký posudok predložený navrhovateľom. Navyše tento dôkaz považoval súd za neobjektívny, nakoľko si jeho vyhotovenie zadal navrhovateľ. Posudok tiež súd považuje za nadbytočný, keďže podľa jeho záverov navrhovateľ ani výšku majetkovej škody neuplatňoval. Z dôvodu neunesenia dôkazného bremena navrhovateľom v časti žalobného návrhu ohľadom majetkovej škody, prvostupňový súd v uvedenej časti nárok ako nedôvodný zamietol napriek tomu, že nebola súdom dodržaná lehota na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora.

Záverom prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľ si v konaní uplatňoval aj nemajetkovú ujmu, z dôvodu, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase, nie je dostatočným zadosťučinením. Poukázal na riziká, ktorým bol vystavený nesprávnym postupom exekučného súdu, nemajetkovú ujmu si uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymożenie pohľadávky. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR za každý mesiac omeškania požadoval priznať sumu 55,32 €. Prvostupňový súd neprijal právnu argumentáciu navrhovateľa, ktorú vyhodnotil za špekulatívnu a účelovú. Pojem ujma predstavuje ohrozenie subjektívnych občianskych práv a zároveň je aj jedným z predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti. Nemajetková ujma je adekvátne, keď sa jedná o stratu dôveryhodnosti, spochybnenie serióznosti a poctivosti konania poškodeného subjektu, vrátane podnikateľských aktivít. Na rozdiel od škody, ktorá sa musí preukázať, ujma sa zdôvodňuje. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadňovať závažnosť a intenzitu konania, dosah a motívy konania, úmysel konania a dĺžku protiprávneho konania, pričom všetky kritéria je potrebné vyhodnotiť nielen z hľadiska konania súdu, ale aj z hľadiska navrhovateľa a jeho právneho postavenia ako právnickej osoby. Navrhovateľ nijako nešpecifikoval ani nekonkretizoval ako skutočnosť, že exekučný súd vydal rozhodnutie o zmene exekútora po zákonom stanovenej lehote ohrozila jeho subjektívne práva, nepreukázal, že by daná situácia negatívnym spôsobom ovplyvnila jeho podnikateľskú činnosť, ktorú preukázateľne naďalej vykonáva. Argumentácia navrhovateľa sa javila súdu ako teoretické zdôvodňovanie možných následkov nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, bez potrebnej konkretizácie a zdokladovania údajnej nemajetkovej ujmy. Z rozhodovacej činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré navrhovateľ ako nebankový subjekt poskytuje aj dohodnuté zmluvné podmienky, často majúce vlastnosti neprijateľných zmluvných podmienok. Finančné profitovanie z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika, nemôže mať veľký ekonomický dopad na ďalšiu podnikateľskú existenciu navrhovateľa. Prvostupňový súd vyhodnotil za dostačujúce konštatovanie, že v exekučnom konaní nebolo vydané rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, že došlo postupom súdu k porušeniu práva a vzhľadom na neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom, s poukazom na zvýšenú ochranu spotrebiteľov (dlžníkov v pôvodných konaniach), samotné konštatovanie súd považoval za dostatočné zadosťučinenie a žalovaný nárok na priznanie nemajetkovej ujmy zamietol ako nedôvodný. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na to, že odporca, ktorý mal úspech v konaní, nežiadal náhradu trov konania.

Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Namietol prejednanie veci v neprítomnosti jeho právneho zástupcu pre nesplnenie podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p., keď navrhovateľ riadne a včas požiadal z dôležitých dôvodov, ktorých existenciu preukázal priloženými listinnými dôkazmi, o zrušení nariadeného pojednávania a vyslovil, že trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na predmetnom pojednávaní. Ďalej uviedol, že už v návrhu na začatie konania upovedomil o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená náhodným výberom

na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhliadol dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Podľa navrhovateľa je tomu tak aj preto, že rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Nebolo a nie je preto prípustné pokračovanie v konaní pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca.

Navrhovateľ namieta predčasnosť rozhodnutia vo veci samej z dôvodu súbežného rozhodovania o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. Nakoľko vydaním rozhodnutia vo veci samej predbehol súd prvého stupňa účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania, odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom.

K degradácii zásady kontradiktórnosti konania, porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu a k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa navrhovateľa v dôsledku nemožnosti vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal; rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k dôkazom, ktoré súd prvého stupňa vykonal, ani k prednesom a nemal možnosť vyjadriť sa k nim a navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení.

V ďalšom navrhovateľ tvrdil, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V situácii, kedy bolo vo veci potrebné vykonať dokazovanie listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k podanému návrhu, mal súd prvého stupňa navrhovateľovi umožniť uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ale aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom prvého stupňa v súvislosti s nesprávnym úradným postupom a výškou spôsobenej škody. Ak tak neurobil a vo veci rozhodol, porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Upozornil na skutočnosť, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Kontradiktórnosť procesu sa vzťahuje i na oprávnenie vyjadrovať sa k dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Dodal, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Uviedol, že ak odporca nereagoval na výzvu v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal súd prvého stupňa rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Namiesto toho však súd prvého stupňa bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám a rozhodol vo veci samej ignorujúc § 153b O.s.p.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti zamietnutia návrhu na náhradu majetkovej škody mal navrhovateľ za nepreskúmateľné a arbitrárne, keď súd prvého stupňa sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisoval ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním povinného. Úplne však ignoroval tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla titulom udržiavania a správy informačného systému a titulom výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií a na poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, akou úvahou súd prvého stupňa dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda navrhovateľovi nevznikla. Napriek jedinečnosti skutkového základu odôvodnil súd prvého stupňa rozsudok úplne rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje navrhovateľ a odporca, avšak v ktorých boli rozdielne skutkové okolnosti. Pri dodržovaní práva navrhovateľa na odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemožno ústavnoprávne akceptovať vytváranie odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom.

Navrhovateľ nesúhlasil ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil povinný. Ak by totiž došlo k rozhodnutiu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Dlužník však nemôže byť zaťažený plnením náhrady nákladov tam, kde tieto vznikli z iného právneho titulu, než je výkon exekúcie pre nezaplatenie pohľadávky veriteľovi. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Nemôže byť teda ani tým, kto by znášal náklady spojené so správou pohľadávky, ktoré vznikli vykonaním nesprávneho úradného postupu. Navrhovateľ chcel predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť a predložiť ďalšie

dôkazy. Namietal ďalej nevykonanie dokazovania dostatočným spôsobom, keďže prvostupňový súd sa neoboznámil zo Znaleckým posudkom č. 1/2014.

V súvislosti so zamietnutím návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy namietol navrhovateľ skutočnosť, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Samotný súd prvého stupňa predsa zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek zisteniu porušenia práva toto nekonštatoval a na tejto chybe postavil rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy.

Za irelevantné navrhovateľ označil úvahy súdu prvého stupňa o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky zvolil, navyše keď súdne rozhodnutia všeobecných súdov sú rovnocenné s rozhodnutiami rozhodcovských súdov; rovnako irelevantnými sú aj úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika, ktoré nemožno pre existenciu čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vzťahovať na možnosť vopred predpokladať porušovanie zákona štátnym orgánom a úvahy o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora, keď tento nemôže byť činný, kým nezíska poverenie na vykonanie exekúcie od súdu.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 3 O.s.p. (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku nie je dôvodné.

Zodpovednosť za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci spôsobenú nesprávnym úradným postupom jeho orgánmi verejnej moci je objektívna zodpovednosť (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť; založená je na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup štátneho orgánu; 2. vznik škody; 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Po oboznámení sa s obsahom spisu má odvolací súd zato, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a riadne zistil skutkový stav veci v zmysle § 153 ods. 1 O.s.p.. Súd prvého stupňa správne postupoval, keď sa zamerlal na zisťovanie základných zákonných predpokladov pre priznanie náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a dospel k správne záveru, že navrhovateľ, ktorého zaťažovalo dôkazné bremeno, v predmetnej veci nepreukázal naplnenie vyššie uvedených zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa aj patričným spôsobom odôvodnil / § 157 ods. 2, 3 O.s.p. / keď v odôvodnení svojho rozsudku sa vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ktoré boli pre jeho rozhodnutie podstatné a odvolací súd sa v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

K odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd uvádza, že súd za splnenia predpokladov uvedených v ustanovení § 101 ods. 2 O.s.p. môže uskutočniť pojednávanie a na tomto aj rozhodnúť vec bez prítomnosti účastníka, resp. jeho zástupcu, ktorý bol riadne predvolaný a nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Dôležitý dôvod môže byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcemu súdnemu konaniu a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní). Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa okolností toho - ktorého prípadu.

V predmetnej veci navrhovateľ svoju žiadosť o zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 22.4.2015, doručení 16.4.2015, odôvodnil porušením zásady nestrannosti konajúceho súdu a sudcu. Pojednávanie žiadal zrušiť a konanie prerušiť až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, predmetom ktorej je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednaním veci.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil žiadosť navrhovateľa na zrušenie či odročenie pojednávania ako nedôvodnú, nakoľko otázka nestrannosti konajúceho sudcu, ktorú navrhovateľ opätovne (a z tožných dôvodov ako v návrhu na začatie konania) namietal ústavnou sťažnosťou, už bola v konaní právoplatne

vyriešená Krajským súdom v Bratislave ako nadriadeným súdom postupom podľa § 16 O.s.p., keď uznesením č.k. 14NcC/61/2012-13 z 19.10.2012 rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Bratislava V, JUDr. Katarína Rusňáková, nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania vo veci. Nie je preto dôvodná odvolacia námietka, že v predmetnej veci rozhodoval vylúčený sudca, keď navrhovateľ v odvolaní neuviedol iné dôvody zaujatosti zákonného sudcu, než v návrhu na začatie konania. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať len súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, a nie ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti navrhovateľa. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania. Neobstojí ani námietka navrhovateľa ohľadom porušenia práva na kontradiktórny súdny proces, keď navrhovateľ napriek riadnemu a včasnému predvolaniu si bezdôvodnou neúčastňou na pojednávaní sám zmaril možnosť dôsledne uplatňovať svoje práva a chrániť svoje záujmy. Odvolací súd nespochybňuje zásadu kontradiktórnosti konania, pod ktorú možno subsumovať právo účastníka konania byť oboznámený s predloženými dôkazmi a vyjadreniami, vyjadriť sa k nim a predložiť či označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak nie je možný čisto absolútny, resp. formalistický výklad tejto zásady bez väzby na ostatné zásady občianskeho súdneho konania (napr. zásadu hospodárnosti a plynulosti súdneho konania). Navrhovateľ navyše napriek poučeniu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. neoznačil ani nepredložil mimo návrhu na začatie konania ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nedôvodná je preto jeho námietka odňatia možnosti konať pred súdom s tým, že na pojednávaní chcel predložiť znalecký posudok ako dôkaz o výške vzniknutej majetkovej škody. Navrhovateľ nepoukázal na existenciu znaleckého posudku v návrhu na začatie konania a ani neskôr; neoznačil ho teda ako dôkaz na preukázanie svojich tvrdení (ani s tým, že ho založí po jeho vyhotovení) do vyhlásenia uznesenia, ktorým súd prvého stupňa skončil dokazovanie. Pokiaľ potom súd prvého stupňa vykonal na pojednávaní dokazovanie navrhnuté navrhovateľom v návrhu na začatie konania, pričom účastníkom konania umožnil zúčastniť sa uvedeného pojednávania, na základe čoho mali účastníci konania možnosť s dôkazmi sa oboznámiť, vyjadriť sa k nim a prípadne navrhnúť ďalšie dôkazy, nedošlo jeho postupom k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania a ani k odňatiu práva na spravodlivý súdny proces. V predmetnej veci súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie z vlastnej iniciatívy, ako uviedol navrhovateľ v odvolaní, keď exekučný spis označil ako dôkaz v návrhu na začatie konania samotný navrhovateľ; dokazovanie tak bolo vykonávané len na preukázanie tvrdení navrhovateľa a nie nad rámec navrhovateľovho návrhu. Právne irelevantná je aj námietka navrhovateľa, že prvostupňový súd sa neoboznámil zo Znaleckým posudkom č. 1/2014, keď prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 jasne vysvetli, prečo predmetný dôkaz nevykonal a neprihliadol naň.

Nedôvodná je aj odvolacia námietka týkajúca sa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „formulárovým spôsobom“. Z úradnej činnosti je totiž odvolaciemu súdu známe, že navrhovateľ podal množstvo návrhov na začatie konania, týkajúcich sa totožných účastníkov s takmer totožným skutkovým základom. Samotný navrhovateľ všetky návrhy na začatie konania a procesné návrhy v týchto konaniach odôvodňuje identicky, t.j. „formulárovým spôsobom“, pričom rozdiely sa týkajú iba spisových značiek exekučných konaní, mien súdnych exekútorov a obdobia, po ktoré bol exekučný súd v omeškaní s rozhodnutím o návrhu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. návrhu na zmenu súdneho exekútora. Za tejto situácie nemožno súdu prvého stupňa vytýkať rovnaké, či obdobné odôvodňovanie napadnutého rozsudku s inými rozsudkami, najmä ak súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku zaoberal skutočne iba predmetnou vecou. Naproti tomu navrhovateľ v odvolaní uviedol viaceré odvolacie dôvody, ktoré nekorešpondujú s priebehom predmetného konania či s odôvodnením napadnutého rozsudku. V odvolaní je tak viacero rozporov, keď napr. navrhovateľ na jednej strane namietol, že nemal možnosť oboznámiť sa s vyjadrením odporcu a na druhej strane že nakoľko sa odporca nevyjadril, mal súd prvého stupňa rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie (postup v zmysle § 153b O.s.p. je však upravený ako možnosť a nie povinnosť súdu). Rovnako navrhovateľ na jednej strane namietol prejednanie veci na pojednávaní v jeho neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., no na strane druhej namietol skutočnosť, že v predmetnej veci sa neuskutočnilo pojednávanie, pričom nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

K námietke navrhovateľa, že je nesprávny záver súdu prvého stupňa, že nepreukázal výšku škody a náhrady nemajetkovej umy odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa preto správne uviedol, že dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním vzniku a výšky škody a príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom súdu zaťažuje navrhovateľa, ktorý nemôže vznik a výšku škody odvodzovať od jej paušálneho vyčíslenia. Nakoľko navrhovateľ neoznačil a nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval vznik a výšku škody a ani jej príčinnú súvislosť s

nesprávnym úradným postupom, neuniesol dôkazné bremeno a súd prvého stupňa preto z uvedeného dôvodu návrh v tejto časti zamietol. Rovnako v súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmu odvolací súd uvádza, že samotné nedodržanie zákonnej lehoty bez preukázania skutočností odôvodňujúcich závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, nezakladá bez ďalšieho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ si náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymożenie pohľadávky. Navrhovateľ tieto svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal; uvádzané skutočnosti tak ostali len v rovine všeobecných tvrdení bez preukázania konkrétneho zásahu. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že sú to práve okolnosti predmetnej veci, ktoré by neumožnili priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade preukázania tvrdení navrhovateľa. Je síce povinnosťou štátu zabezpečiť, aby bola spravodlivosť poskytnutá včas, pričom personálne a materiálne problémy na jeho strane spravidla nie sú dôvodom, ktorý by ospravedlnil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uvedené zásady však platia pre štandardné situácie, kedy účastník obracajúci sa na súd so svojou vecou nemá dôvod zaujímať sa o pripravenosť súdu na poskytnutie súdnej ochrany v jeho veci. No v prípade, ak sa jedna osoba v priebehu krátkeho času obráti na súdy s enormným množstvom nových návrhov, v rámci prevencie (§ 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka) sa musí zaujímať o to, či a v akých podmienkach je súd jej podania schopný vybaviť, a je povinná akceptovať, že vybavenie jej vecí nemusí byť tak promptné, ako vybavovanie vecí iných navrhovateľov. Súd je totiž povinný zabezpečiť okrem iného rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých a navrhovateľ nemohol reálne očakávať, že súd promptne vybaví všetky jeho veci na úkor všetkých ostatných. Navrhovateľ preto nemohol legitímne očakávať vybavenie všetkých svojich žiadostí v zákonnej lehote a nemohol preto z dôvodu jej nedodržania zažiť stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci.

Čo sa týka ďalších námietok, uvedených v odvolaní, tieto boli identické ako obrana pred súdom prvého stupňa, s ktorou sa v odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd vysporiadal a závery ktoré prijal sú odvolacím súdom akceptovateľné. Navrhovateľ neprodukoval žiadne také dôkazy, ktoré by neboli predmetom posúdenia a hodnotenia súdom prvého stupňa a ktoré by mohli zvrátiť výsledky doteraz vykonaného dokazovania a právneho posúdenia. Skutočnosť, že sa navrhovateľ nestotožňuje s právnymi závermi prvostupňového súdu, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahradiť správne právne názory súdu prvého stupňa jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám navrhovateľa o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť, keď tento sa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení právneho predpisu, ani nepoprel ich účel a význam.

Záverom odvolací súd len dodáva, že odvolacími námietkami navrhovateľa, v ktorých reagoval na procesný postup súdu prvého stupňa nevyplývajúci z obsahu spisu a ani z odôvodnenia rozhodnutia (námietka o tom, že konečné vydanie rozhodnutia vo veci samej súdom neprichádzalo do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí súčasne rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie) sa z tohto dôvodu ani nezaoberal.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v tomto konaní plne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal pretože v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. absentoval návrh na ich priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.